

УДК 628.4652

д.т.н., доцент Іванченко Г.М.,
Лютіков А.А., доцент Чередніченко П.П.,
Київський національний університет будівництва і архітектури

УТРИМАННЯ ВУЛИЧНО-ДОРОЖНЬОЇ МЕРЕЖІ МІСТА

Розглянуто навчальний посібник „Утримання вулично-дорожньої мережі міста“, підготовлений доцентом Київського національного університету будівництва і архітектури Приймаченко О.В. , який призначено для студентів вищих навчальних закладів освіти спеціальності 7.06001103 „Міське будівництво і господарство“ і фахівців в галузі міського комунального господарства.

У видавництві Київського національного університету будівництва і архітектури в минулому році вийшов світ навчальний посібник к.т.н., доцента кафедри міського будівництва Приймаченко О.В. „Утримання вулично-дорожньої мережі міста“ [1], який рекомендовано Міністерством освіти і науки України як навчальний посібник для студентів призначено для студентів вищих навчальних закладів напряму підготовки „Будівництво“ (лист МОН України №1/11-10442 від 8 липня 2014) спеціальності 7.06001103 „Міське будівництво і господарство“.

Рецензентами посібника виступили: д.т.н., професор, завідувач кафедри міського господарства КНУБА Ключниченко Є.Є., д.б.н., професор кафедри міського будівництва КНУБА Солуха Б.В., д.т.н., професор, завідувач кафедри основ архітектури і архітектурного проектування НУ „Львівська політехніка“ Габрель М.М. та д.т.н., професор, завідувач кафедри міського будівництва і господарства Одеської державної академії будівництва і архітектури Барабаш В.І.

В навчальному посібнику розглянуто технологію утримання вулично-дорожньої мережі міста в період з позитивною температурою повітря, Викладено методи планування та визначення обсягів прибиральних робіт. Висвітлено основні принципи територіального розміщення об'єктів комунального господарства міста. Наведено технічні характеристики прибиральних машин та методику розрахунку їхньої кількості. Запропоновано варіант технологічних режимів прибирання вулично-дорожньої мережі міста.

За період незалежності України на її терені вже видавався за цією тематикою навчальний посібник з грифом МОН України Линник І.Е. [2] і монографія Фурманенка О.С. (в співавторстві) [3].

Автор підготував цей посібник з утримання міських вулиць і доріг для одного, теплого, сезону і зосереджує увагу в основному на утримання дорожнього покриття.

В вступній частині автор обґрунтовує необхідність комплексного підходу до визначення основних містобудівних методів вдосконалення утримання вулично-дорожньої мережі, спрямованих на підвищення експлуатаційних та екологічних властивостей дорожнього покриття на міських територіях, формулює мету посібника і що повинен знати студент в результаті його вивчення, так як цей посібник буде дуже корисним при вивченні студентами дисциплін: „Утримання міської забудови“, „Міські вулиці і дороги“, „Реконструкція та експлуатація міських територій“, „Інженерний благоустрій міських територій“ та „Управління міським господарством“

Перший розділ присвячено основним завданням з утримання територій вулично-дорожньої мережі міста.

В ньому наведено відомості про категорії міських вулиць і доріг, їх функціональне призначення згідно державних будівельних норм України [4], розрахункові, технічні та експлуатаційні параметри, що визначають їх транспортно-експлуатаційний стан.

Також наведено основні типи дорожніх покриттів в залежності від їх основних матеріалів, які приймають в залежності від категорій вулиць та доріг, інтенсивності руху транспорту, враховуючи частку вантажного транспорту, вимог безпеки дорожнього руху, інженерно-геологічних умов та кліматичного району будівництва.

В другому розділі розглянуто технології літнього прибирання вулично-дорожньої мережі міста. Наведена характеристика та склад сміття на проїзній частині міських вулиць і доріг, його фракційний склад, вміст пиловатих часток за фракціями у повітрі над дорожнім покриттям, концентрація основних і найбільш шкідливих елементів дорожнього пилу, зміна складу сміття протягом року, розрахункове річне накопичення вуличного сміття для міст України на 1 м² дорожнього покриття.

В цьому розділі розглянуто технологія підмітання, миття та поливання дорожнього покриття, наведені рекомендації щодо відповідних технологій.

Основні фактори впливу на продуктивність прибиральних машин для очищення вулично-дорожньої мережі міста. Розглянуто продуктивність прибиральних машин, фактори впливу на їх продуктивність та її розрахунок.

Розглянуто також режими (періодичність) прибирання дорожнього покриття, інтенсивність накопичення сміття на дорожньому покритті та його засміченість в залежності від інтенсивності руху транспорту. Показано методи оцінювання якості прибирання.

В цьому ж розділі подані відомості про типи і технічні характеристики прибиральних машин та механізмів, технологічні пункти комунального господарства для систематичного прибирання вулиць і доріг.

Організація прибирання вулично-дорожньої мережі міських територій розглянута в четвертому розділі.

В цьому розділі розглянуто планування об'ємів робіт з очищення дорожнього покриття, визначення потреб у притиральній техніці, схеми маршрутів прибиральних машин, заходи з дотримання безпеки робіт й охорони навколишнього середовища під час очищення покриття та організації руху притиральної техніки.

В кінці розділу наведені методи вдосконалення організації та технології очищення дорожнього покриття.

По кожному розділу наведенні запитання для самоконтролю. В кінці посібника наведено список з 21 джерела навчальної, науково-методичної та нормативної літератури.

Матеріал посібника ілюстровано необхідними рисунками, графіками та схемами, наведено необхідний довідковий матеріал у вигляді таблиць.

Даний посібник заслуговує уваги і буде дуже корисним в навчальному процесі при підготовці фахівців з міського будівництва і господарства.

Хочеться побажати автору та й іншим дослідникам даної проблематики продовжити цю роботу так необхідну для наших міст з врахуванням наявності великої кількості факторів, які суттєво впливають на якість прибирання міських вулиць і доріг до яких слід віднести [5]:

- наявність зупинок громадського транспорту на вулично-дорожній мережі міста;
- наявність парковок та неорганізованих стоянок транспортних засобів на проїзній частині міських вулиць і доріг;
- наявність біля проїзної частини міських магістралей об'єктів мілкої торгівлі, які обслуговуються вантажним транспортом з проїзної частини;
- інформаційна перенасиченість рекламними носіями, розміщеними біля проїзної частини міських вулиць і доріг, які затрудняють прибиральні процеси в період зміни інформації з транспортних засобів, що припаркувались на проїзній частині;
- зростаюча кількість дорожньо-транспортних пригод і місць їх концентрації, які затрудняють умови руху транспорту і прибиральні процеси в період їх реєстрації;
- часті профілактичні і поточні ремонти покрить проїзної частини міських вулиць і доріг, підземних інженерних комунікацій, роздільно прокладених під нею, особливо в умовах міст, які історично склались;

- незадовільний стан проїзної частини та низька якість вертикального планування її поверхні, особливо на криволінійних ділянках перехресть і примикань на перетинах в різних рівнях;

- незадовільне підтримання необхідного стану асфальтобетонних покриттів в жаркі періоди року, коли вони стають більш в'язкими, що сприяє утворенню колійності на їх поверхні і вимагає обмежень руху транспорту, особливо вантажного, в „пікові“ періоди.

В свій час автор разом з О.С. Фурманенко провів безліч обстежень стану та якості утримання вулично-дорожньої мережі міст і хотілось би щоб накопичений матеріал був використаний в новій навчальній літературі для підготовки фахівців з міського господарства.

Література

1. *Приймаченко О.В.* Утримання вулично-дорожньої мережі міста: навч. посіб. – К.: КНУБА, 2014. – 100 с.
2. *Линник І.Е.* Утримання і ремонт міських вулиць та доріг: навч. посіб. / І.Е. Линник. – Харків: ХДАМГ, 2001. – 127 с.
3. *Фурманенко О.С.* Прибирання та санітарне очищення населених місць / О.С. Фурманенко, І.С. Петухова, М.С. Мурза. – К.: Будівельник, 1991. – 144 с.
4. *ДБН 360-92**. Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень. – К.: Мінбудархітектури України, 1993. - 110 с.
5. *Чередниченко П.П.* Проблемы эффективности работы и повышения качества улично-дорожной сети городов. / В зб. Містобудування та територіальне планування, вип. №48. – К.: КНУБА, 2013. – С. 478-481.

Аннотация

Рассмотрено учебное пособие „Содержание улично-дорожной сети города“, подготовленное доцентом Киевского национального университета строительства и архитектуры Приймаченко А.В., которое предназначено для высших учебных заведений образования специальности 7.06001103 „Городское строительство и хозяйство“ и специалистов в области городского коммунального хозяйства.

Annotation

The learning manual “Street network maintenance” by A. Pryjmachenko, the associate professor of Kiev National University of building and architecture, is intended for higher educational institutions, in particular for the speciality 7.06001103 “Urban engineering and services”, as well as for the general municipal experts.